Utsjoen kk:n yhteisen kalaveden osakaskunta

c/o Mika Aikio
Äimäjoentie 7, 99980 Utsjoki
micka50@hotmail.com

Maa- ja mesätalousvaliokunta
Eduskunta
mmv@eduskunta.fi

Asia: **ASIANTUNTIJALAUSUNTO, HE287/201vp8**
Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Lausuntona esitämme:

Utsjoen kk:n osakaskunta on ollut mukana Utsjoen kalastusalueen toiminnassa ja hallituksessa ja olemme seuranneet tarkasti Kalatalousalueen toiminnan aloittamista. Itse olin Lapin ELY-keskuksen työryhmän jäsenenä, jonka tehtäviin kuului tulevien kalatalousalueiden rajojen valmistelu. Lopputulos oli lain mukaan selvä, rajat seuraavat vesien valuma-aluetta.

Kesäkuun 27.6.2018 osakaskunnat ja Utsjoen kalastusalue yhdessä haimme rahoitusta Tenojoen hallinnon rahoittamiseksi Maa- ja metsätalousministeriöstä, jonka MMM kirjeellä 20.8.2018 palautti rahoitusesityksen tarkennettavaksi. Perusteena pitivät hakemuksen summia ylimitoitettuina ja liian suurina. Se, miksi Utsjoen kalastusalue päätti hakea rahoituksen ennakkoon ennen kalatalousalueen perustamiskokousta, johtuu Tenon hallinnon vaatimuksista, esim. luvanmyynti on aloitettava alkuvuodesta, viimeistään 1.4. Tenojoen kalastuksen hallinto alkaa jo keväällä ja lain säätämien aikataulujen mukaan kalatalousalueiden perustamisajankohta olisi ollut jo liian myöhäinen. Ennen uuden kalatalousalueen perustamista (nyt on aikataulu tiedossa ja kokous pidetään 7.2.19) Utsjoen kalastusalueella ei enää ole toimivaltaa 1.1.2019 alkaen.

Hakemus oli laadittu Lapin ELY-keskukselta saatujen tietojen mukaisesti sekä lisätty uuden hallinnon perustamiskulut. Toiminnan aloituksen suunnittelua varten pidettiin 5.6.18 videoneuvottelu Maa-metsätalousministeriön, Lapin ELY-keskuksen ja Utsjoen kalastusalueen kesken. Tällöin sovittiin mm. Tenon paikallisten lupamyyjien koulutuksesta ja mahdollisuudesta aloittaa se jo kesällä 2018. Tämä ei kuitenkaan toteutunut. Kalastusalue on myöhemmin hakenut tarkennetulla hakemuksella Tenon kalatalousalueen v. 2019 toimintaan, ottaen huomioon voimaansaattamislain siirtymäkauden Tenon luvanmyynnistä ja venerekisteristä. Ministeriön virkamiesryhmä vieraili Utsjoella 30.10.18 tämän asian tiimoilta. Prosessi on kestänyt pitemmän aikaa ja osakaskuntien kannalta mitkään esitykset eivät ole edenneet. Olemme olleet tietoisia Tenon hallinnon haasteista ja tiesimme, ettei niitä voi noin vain aloittaa ja siihen olimme valmistautuneet rahoitushakemuksella.

Tenon lupamyynnin tulot ovat korvausta vesialueen käytöstä omistajille, ja siitä syystä alueen omistajat eivät ole halukkaita käyttämään em. tuloja Tenon ja kalatalousalueen hallintoon.

Saamelaiset kalastusoikeuksien haltijat ovat jo kärsineet tarpeeksi Tenon sopimuksen, kalastussäännön sekä kalastuslain 10 §:n aiheuttamista rajoituksista. Osakaskunnat ja kalastusalue eivät halua joutua rahoittamaan sopimusta, jota ovat vastustaneet. Kalastusoikeuksien haltijat ovat lunastaneet isojaon lisätoimituksissa jyvitetyn kalastuksen (Utsjoella ei ollut maanviljelyä, joten lohisaaliit jyvitettiin tiloille, jotta tilat saatiin elinkelpoisiksi), näin ollen kalastuslupatulot ovat kalastusoikeuksien vuosittaista tuottoa.

Utsjoella

Mika Aikio

Utsjoen kk osakaskunta

Liitteet:

- Utsjoen Kalastusalueen hakemukset MMM:lle 27.6.2018 ja 31.12.2018